

da det ærede Medlem udtalte, at der i Udvalget var faldet Ytringer om, at det ikke gjorde videre, om nogle hundrede tusind Kr. ikke vare berigtigede, bemærke, at en saadan Udtalelse slet ikke er faldet; det beror paa en fuldstændig Misforstaaelse af det ærede Medlem. Sagen er den, at der blev udtalt, at, selv om Endringsforslag Nr. 4 var blevet vedtaget, kunde man ikke tvinge Folk til at modtage de Laan, som de havde erklæret at ville modtage, og dertil blev bemærket, at det gjorde ikke saa nøje, om man ikke kunde tvinge dertil; naar det var en Betingelse for, at Kreditforeningen kunde træde i Virksomhed, at der var Folk, som havde erklæret at ville modtage de $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., saa havde Flertallet opnaaet det, de vilde naa, nemlig at der havde lagt sig for Dagen en tydelig og klar Trang til at faa en Kreditforening, og saa kom de Par Hundrede Tusinde Kr. nok bagefter; det var altsaa ikke nogen Overtrædelse af Lovens Bud. Jeg erkender, at den omtalte Omstændighed kan indtræffe, naar Nr. 4 staar, som det nu staar, men jeg har ikke villet være med til at tillægge ærede Medlemmer en Ytring om, at det var ligegyldigt, om Loven overtrædes eller ikke.

Det er naturligt, at Endringsforslag Nr. 10 særlig er det, som har lagt Beslag paa ærede Medlemmers Opmærksomhed. Jeg skal villig indrømme det ærede 1ste Medlem for 8de Kredts (Breinholt), at man ikke gennem Forskrifter kan sikre Burderingernes Paalidelighed. Det fuldstændig klart, at Burderingernes Paalidelighed beror i sidste Instans paa Mændenes Dgthighed og alle andre gode Egenstaber hos Mændene, men deraf at ville slutte, at man overhovedet ikke skal have nogen Forskrift om, hvordan der skal taksæres, dertil forekommer der mig rigtignok at være et stort Spring. Man kan imidlertid ikke komme nærmere end i store Træk til angive, hvad det drejer sig om. Udførelsen maa selvfølgelig bero paa dem, som saa at gøre dermed og ikke blot paa Burderingsmændene, men ogsaa paa de tilsynshavende og paa dem, som skulle gøre Indstilling om Laanene, og i sidste Instans paa Direktionen, som selv skal skønne paa Grundlag af alt det, der foreligger, deriblandt ogsaa Burderingsforretningerne. Det forekommer mig altsaa, at det virkelig betyder noget, det betyder endogsaa meget. — Det synes mig at være en underlig Misforstaaelse, som min ærede Kollega, det ærede 4de Medlem for 1ste Kredts (Det. Hansen) gjorde sig skyldig i, naar han mente, at dette Forslag under Nr. 10 vilde medføre, at Ejendommens egentlige

industrielle Værdi ikke vilde faa nogen Betydning; det er meget langt fra, at det skulde være Meningen, og det er meget langt fra, at det ligger i Flertallets Betæntning eller i mine Udtalelser. Tværtimod er det blevet gjort gældende, at det netop maatte antages, at man kunde tillægge denne industrielle Indretning i Ejendommen en særlig Værdi, eller med andre Ord, at Ejendommen som Fabriks-ejendom i Almindelighed betraget, har en særlig Værdi, forskellig fra den Værdi, den ellers vilde have, hvis man tænkte sig denne Ejendom omdannet til Beboelseslejlighed. Det sidste vilde som Regel medføre saa store Beskostninger, at det ikke kunde betale sig at have med den Ting at gøre, og man vil saaledes ikke, naar man overhovedet laaner ud i Købstadejendomme, laane i andre end i dem, som ere til Beboelse. Der maa derimod være noget til Grund liggende i Fabriksindretningen, saaledes at Ejendommen har en Værdi som saadan — at den har f. Eks. en Dampforsten — saaledes at den kan bruges til anden Industri end den, som drives i den. Der kan være Fabriksjendomme, om hvilke dette ikke gælder, og at disse skulle være udelukkede, erkender jeg. Det er min Opfattelse, at f. Eks. Teglværker ikke komme ind derunder, at man ikke kan give saadanne Laan i Teglværker, som jo ikke have nogen Indretning, der gør dem stikkede til andet Brug end det, hvortil de for Djeblisset ere indrettede. Der kunde nævnes adskillige andre, men jeg skal ikke opholde mig derved. Jeg har blot villet imødegaa denne Opfattelse, særlig hos det ærede 4de Medlem for 1ste Kredts, da den forekommer mig aldeles urigtig. Vige saa urigtigt tror jeg det er, naar han mente, at Maskinerne kun vilde blive ansatte som gammelt Jærn. Nej, Kraftmaskinerne skulle tages med efter den Værdi, de i Djeblisset have. Det er aldeles usarligt at gøre det, da det kun forøger det Laan, der er Tale om, meget lidt, og naar man ikke kan gaa længere end til 50 pCt. af Værdien, er der ingen Fare ved at give Laan ogsaa under Hensyn til de faste Maskiner.

Det første Mindretals Underendringsforslag under Nr. 13 gaar jo ud paa, at Tilstaaelse af Laan skulde være betinget af, at der har været industriel Virksomhed i den paagældende Ejendom i mindst de sidst forløbne 2 Aar. Det høje Ting vil se, at vi ere gaaede ud fra den Betragtning, som Flertallet har, at der aldrig skal være Tale om at tage Hensyn til Ejendommens særlige Indretning til Fabriksvirksomhed, og man behøvede derfor ikke dette Forslag, som ikke vil gøre den ringeste Nytte. Det vil